

GAZETA LWOWSKA

Wychodzi codziennie o godzinie 1-ej popołudniu z wyjątkiem niedziel i dni świątecznych.

Biurowisko Redakcji i Ekspedycja ul. Chorążczyzna 31.
Administrcja ul. Podwale 3. — Egzemplarze gazety do nabycia w Ekspedycji ul. Chorążczyzna 31, w biurze dzienników S. Sokółowski i Ska Jagiellońska 7, w biurach dzienników i trafikach. — Listy należy frankować.

Reklamacje otwarte wobec od opłaty. — Konto P.K.O. Nr. 111 104.
Telefon Redakcji Nr. 178. — Telefon Administracji Nr. . . .

Cena egzemplarza
w mieście
i na prowincji

20 Mk.

PRENUMERATA:

	mięsięczn.
w Łwowie bez dostawy	440— Mk
w Łwowie z dostawą	500— Mk
z przesyłką pocztową w Polsce	500— Mk
z przesyłką pocztową w innych państwach	650— Mk

Wszystkie ogłoszenia przyjmuje Administracja „Gazety Lwowskiej”, Lwów, ulica Podwale 3, w godzinach od 8—2 i 5—7; biuro S. Sokółowski i Ska, ulica Jagiellońska 7.

Uroczystości wileńskie.

Wilno. (PAT). Program uroczystości wileńskich rozpocznie się w pierwszy dzień świąt solennym nabożeństwem w katedrze, odprawionem w obecności Naczelnika Państwa. Dnia 18. kwietnia nastąpi przyjazd prezydenta ministrów i przedstawicieli rządu. O godz. 9. min. 30 nastąpi wręczenie kluczy od miasta Naczelnikowi Państwa u wejścia do Ostrej Bramy; w obecności rządu, gen. Żeligowskiego, władz cywilnych i wojskowych, oraz przedstawicieli miasta. Po mszy św

w Ostrej Bramie odbędzie się uroczyste przejęcie władzy w lokalu Tymczasowej Komisji Rządzącej. W ceremonii tej wezmą udział Naczelnik Państwa, Prezydent Ministrów, prezes Tymczasowej Komisji Rządzącej, Ministrowie, Marszałek Sejmu, posłowie do Sejmu ustawodawczego i Sejmowi wileńskiego, delegat rządu Soltan, przedstawiciele władz rządowych lokalnych i miasta, przedstawiciele duchowieństwa wszystkich wyznań oraz świta Naczelnika Państwa.

przyczyny, które skłoniły rząd niemiecki do przyjęcia zaproszenia na konferencję i do odłożenia ważnych spraw natury wewnętrznej. Sytuacja społeczna i gospodarcza Niemiec uniemożliwiła rządowi niemieckiemu przebywanie za granicą kraju przez czas dłuższy i przenoszenie punktu ciężkości poza granice państwa.

Mówię otwarcie, że rząd niemiecki wziął na siebie ciężką odpowiedzialność, jeżeli w położeniu dzisiejszym punkt ciężkości swej działalności politycznej na wiele tygodni przemieścił na teren zagraniczny. Cięższa jednakże byłaby odpowiedzialność nasza, gdybyśmy się trzymali zdala od konferencji i nie brali udziału w rozwiązaniu problemów europejskich. I dlatego przyrzekamy Panom w tej decydującej chwili współpracować ze wszystkich sił dla wspólnego dobra. Rząd Rzeszy jest w zupełności gotów współdziałać w rozwiązaniu zadań postawionych konferencji, w nadziei, że i inne reprezentowane tu mocarstwa w tymże samym duchu na tej konferencji współdziałać będą.

Świat cały jest dziś gospodarczo zrujnowany i grozi mu zupełne wyczerpanie, co jest o wiele większym niebezpieczeństwem dla przyszłej ludzkości, aniżeli te klęski, które ludzkość tylko od czasu do czasu nawiedzają. Zwołanie konferencji jest dowodem zwiększenia się świadomości obecnego stanu gospodarczego i finansowego świata. Rząd niemiecki jest przekonany, że tylko rzeczowa współpraca i szczerą wolą wszystkich doprowadzi do poważnych wyników. Zagadnienia gospodarcze muszą być traktowane ze stanowiska gospodarki światowej, niezależnie od wszelkich celów politycznych.

Rząd niemiecki gotów jest współdziałać nad usunięciem niepewności, która od wielu lat małej atmosferę świata. Europa wróciła znowu na niebezpieczną drogę minionej epoki, której podstawową zasadą był pogląd, że dopiero wtedy jest korzystnie dla kraju, gdy w sąsiednim kraju gorzej się dzieje. W następstwie tego obowiązkiem wobec własnego kraju było wedle owych poglądów w tym kierunku prowadzić działanie. Taki sposób patrzenia na sprawy gospodarcze świata jest już dawno przebrzmiałą zasadą. Przekonano się, że dobro własnego kraju zależy od pomyślnego rozwoju innych krajów, tak, że dobrobyt ogólny jest gwarancją pokoju. I dlatego państwa europejskie muszą stanowczo i odważnie zejść z dotychczasowej błędnej drogi i wrócić do systemu nieograniczonego handlu, a stosunki gospodarcze uwolnić od wszelkich pęt.

Zdaje sobie z tego sprawę — mówił dalej kanclerz Wirth — że oczy całego świata skierowane są na prace nasze w Genui; wszędzie oczekują, że tu właśnie nastąpi uzdrowienie gospodarcze świata. Fiasko konferencji spowodowałoby do ostatnich granic kryzys gospodarczy. W tym duchu będziemy badali wszystkie pozycje, a ponadto ze swej strony własne postawimy wnioski. Droga nie jest bez niebezpieczeństw, jeżeli nie chcemy urazić wrażliwości poszczególnych narodów. Niemcy są gospodarczo najsilniejszą siłą, a problemy niemieckiego życia gospodarczego są najsilniej związane z trudnościami, jakie napotykać i inne kraje. Narady nad rozwiązaniem wielkich zagadnień winno się prowadzić z

GENUA.

PRZEMÓWIENIE P. BARTHOU.

Genoa. (PAT). W przemówieniu swoim Barthou w imieniu Francji stwierdził, że inicjatywa zwołania konferencji genueńskiej należy się L. George'owi. Świat ma dość słów — mówił Barthou — obecnie damy mu czynny. Francja najlepiej odczuwa grozę wojny. Konferencja będzie sądem kasacyjnym dla poszczególnych traktatów, których rewizja jest niedopuszczalną. W sprawie odbudowy Europy wszystkie narody — zwycięzcy, zwyciężeni i neutralni — przemawiać będą na konferencji na równych prawach. Delegacja francuska pełną jest zyczliwości dla tej sprawy i przypomina, że odbudowa Europy jest celem, który przyświecać będzie zawsze i ciągle delegacji francuskiej. (Żywe brawa i oklaski).

• GŁOS L. GEORGE'A.

Po p. Barthou zabrał głos prezydent ministrów angielskich L. George, który oświetlił cztery punkty umowy w Cannes i wyraził oczekiwanie, że przedstawiciele państw na tej podstawie przystąpią do wspólnej pracy.

Przemówienia L. George'a wysłuchano z ogromnym napięciem. L. George twierdził, że w Genui urodził się Krzysztof Kolumb, który odkrył Amerykę. Obecna zaś konferencja odkryje Europę dla Ameryki.

Genoa. (PAT.) — W mowie swej wygłoszonej w czasie otwarcia konferencji oświadczył Lloyd George, że rezultaty konferencji przejdą wszelkie oczekiwania. Należy się postarać o to, aby znaleźć najlepsze metody do wielkiego celu odbudowy ekonomicznej Europy. — Uchwały powzięte w Cannes uważamy za fundament. Będą one stanowiły podstawę w obecnych pertraktacjach: 1) naród, który przyjął realne zobowiązania wobec innego narodu, musi je wypełnić nawet po zmianie formy rządu; 2) Żaden kraj nie będzie walczył przeciw interesom innego państwa; 3) nie wolno atakować terytorium drugiego państwa, gdyż jest ono pod opieką prawną innych państw.

Pierwszą potrzebą Europy obecnie jest spokój i wszyscy będziemy działali w kierunku tego zachowania. W zakończeniu swej mowy Lloyd George wyraził żąd, że przedstawiciele Ameryki nie są obecni, spodziewa się jednak, że jeżeli konferencja będzie miała dobry przebieg znajdzie się także na niej i Ameryka.

Genoa. (PAT.) Lloyd George w mowie swej w czasie otwarcia konferencji zaznaczył, że przybyli na nią przedstawiciele wszystkich państw, — które uznały znaczenie pokoju w Europie. Na konferencji niema ani zwycięzców, ani zwyciężonych,

ani uczestników wojny, ani neutralnych. Przedstawiciele narodów zebrali się, aby utorować drogę pokojowi i odbudowie Europy. — Wszystkie inne krwawości są podrzędniejsze, a ich rozwiązanie może nastąpić dopiero po ustaleniu pokoju.

Mimo wszystkich traktatów pokojowych obecny pokój w Europie jest tylko pozornym. Następnie Lloyd George podkreśla, że program konferencji został ustalony w Cannes i apeluje do jego przestrzegania.

PRZEDSTAWICIELE JAPONJI I BELGII.

Przedstawiciel japoński Ishi przemówił w krótkich słowach poczem zabrał głos przedstawiciel Belgii p. Thunis, witany owacyjnie oklaskami. Oświadcza on, że Belgia głęboko wierzy w owocność prac konferencji, a równocześnie podkreśla konieczność odbudowy Belgii, która stanowi jedno z głównych centrów odbudowy ekonomicznej. Belgia pragnie pokoju także i ze względu na swą sytuację geograficzną. Mowa Thunisa spotkała się z owacjami z różnych stron.

KANCLERZ WIRTH.

Wśród skupionej uwagi zabiera głos kanclerz Rzeszy, Wirth, wyrażając w imieniu Niemiec podziękowanie za zaproszenie do Genui, do miasta, gdzie dawniej chorzy szukali zdrowia, a gdzie dziś świat cały szuka uzdrowienia ekonomicznego. Będziemy traktowali — powiada mowca — prace konferencji wyłącznie z punktu widzenia ekonomicznego bez wtrącania polityki. Ostatnie słowo mieć będą rzeczoznawcy. Rząd niemiecki wziął na siebie wielką odpowiedzialność wobec swego narodu, wysyłając swych przedstawicieli do Genui.

Niemcy są krajem, który najwięcej ucierpiał w tej wojnie. (Ironiczne poruszenie wśród delegacji francuskiej).

Genoa. (PAT). W uzupełnieniu sprawozdania z posiedzenia inauguracyjnego podjęmy obszerniejsze streszczenie mowy kanclerza Rzeszy, dra Wirtha, który zaznaczył między innymi, co następuje: Z ekonomicznego punktu widzenia tworzą wszystkie narody ziemi jedną nierozdzielalną całość. Prawda, że niektóre małe narody nie posiadają wielkiego znaczenia gospodarczego, ale i najmniejsze ogniwo tego wielkiego łańcucha gospodarki światowej nie może być bezkarnie zaniedbane, jeżeli się nie chce łańcucha zerwać. Zburzenie, a cennych wskazówek w tej mierze udzielił aby przy wspólnych pracach wszystkie narody miały równe prawa. To, Szanowni Panowie, były

pewną dążą optymizmem, który wszystkie wielkie dzieła oskrzydla.

GŁOS CZICZERINA.

Wśród największego zainteresowania przemawia następnie szef delegacji rosyjskiej Cziczeryn, powołując się na zdanie wyjęte z mowy powitalnej Facty, iż na konferencji niema zwyciężonych, ani zwycięzców. Cziczeryn oświadcza, że na tem stanowisku się opierając pracować będzie delegacja rosyjska. Delegacja rosyjska uczestniczy w konferencji, mając na widoku wyłącznie cele ekonomiczne bez zamiarów propagandy politycznej. Rząd rosyjski gotów jest otworzyć granice swego państwa handlowi wszystkich krajów. Rzecznicy rosyjscy przedłożą punkty uzupełniające do decyzji konferencji w Cannes, gdyż projekty rosyjskie sięgają daleko poza postanowione tam zamiary. Zamiar odbudowy Europy będzie tak długo płomym dopóki narodom grozić będzie wojna. Dlatego też Rosja popierać będzie projekty zmniejszenia zbrojeń, będąc sama gotową ograniczyć stan liczebny swej armii. Delegacja rosyjska z całą usilnością pracować będzie dla powodzenia konferencji. Rekonstrukcja Rosji jest czynnikiem niezbędnym odbudowy Europy. Rosja będzie żądała pewnych gwarancji militarnych oraz wzajemności ekonomicznej. Kończąc swą mowę, Cziczeryn wylicza szereg koncesji, których Rosja udzielić zamierza państwu Europy (slabe oklaski w sali).

WOBEC PRZEMÓWIENIA CZICZERINA.

Genoa. (PAT.). Po przemówieniu przedstawiciela Rosji Cziczeryna zabrał głos Barthou i nawiązując do twierdzenia Cziczeryna, że konferencja w Genui ma być pierwszą konferencją z szeregu dalszych konferencji, oświadcza, że program w Cannes takich dalszych konferencji nie przewiduje i że Francja takiego projektu nie przyjęłaby. Barthou protestuje kategorycznie przeciw naruszeniu porządku dziennego, jaki zdecydowano w Cannes.

L. George odnośnie do słów Cziczeryna w sprawie dalszych konferencji oświadczył, że konferencja w Genui ma ustalić pokój i utorować drogę do rozbrojeń. Program konferencji ustalony w Cannes jest bardzo jasny i rozległy. Wyobrażenia przedstawiciela Rosji, Cziczeryna, znajdzie dość w nim miejsca dla pracy. Niektóre punkty programu są już dziś niebezpieczne. L. George odwołuje się do Cziczeryna, aby nie powiększał tego niebezpieczeństwa. Nie należy stwarzać kwestii, któreby to niebezpieczeństwo powiększały. Przyjęte zasady w Cannes mają być zachowane.

Minister włoski Facta popiera stanowisko Barthou i oświadcza, że program uchwalony w Cannes musi być ściśle utrzymany.

Cziczeryn zabiera ponownie głos i oświadcza, że o ile konferencja wykluczy z obrad sprawę rozbrojeń delegacja rosyjska przystosuje się do tego.

Delegat Francji, Barthou, domaga się kategorycznie, aby wszyscy obecni przyjęli i uznali program ustalony w Cannes.

Delegat włoski, Facta, przypomina to, co oświadczył w swej pierwszej mowie. Obecność delegacji oznacza przyjęcie podanych warunków w Cannes. Brak protestu przeciw temu oznacza, że stanowisko to wszyscy zaakceptowali.

Cziczeryn zabiera ponownie głos i wyjaśnia stanowisko delegacji rosyjskiej. Przerzywa mu prezydent Facta, wyjaśniając, że sprawa jest już załatwiona. Delegat francuski, Barthou, usiłuje powrócić do tej kwestji, Facta przerywa mu, oświadcza, że temat jest wyczerpany. Następnie Facta nakreślił program prac komisji poczem posiedzenie zostało zakończone.

Termin następnego posiedzenia nie określony. Komisje rozpoczną swe prace jutro. Na dzisiejsze posiedzenie inauguracyjne konferencji przybyli jedni z pierwszych delegatów polscy. Obecni byli: ministrowie Skirmunt i Narutowicz dalej pp. Wieniawski, Zaleski, Jodko, Pułaski i Targowski. Posiedzenie wczorajsze trwało 4 godziny, a zakończyło się o godz. 7 popołudniu.

U MINISTRA SKIRMUNTA.

Genoa. (PAT.) — W poniedziałek wieczorem Minister Skirmunt w hotelu Eden w siedzibie de-

legacji polskiej w Nerywi przyjął prezydenta ministrów Finlandji oraz Enckela posła finlandzkiego w Paryżu. Rozmowa miała przebieg bardzo serdeczny. Poruszono kwestje interesujące oba państwa w związku z konferencją genueńską.

POSIEDZENIE KOMISJI POLITYCZNEJ.

Genoa. (PAT.) — Komisja polityczna zebrała się we wtorek o godzinie 10 rano. Uczestniczyć będą w niej wszyscy delegaci głównych mocarstw zaproszonych, oraz Niemcy i Rosja po dwu delegatów inne państwa po jednym delegacie. Ze strony polskiej uczestniczyć będzie w podkomisji Minister Skirmunt, a jako doradca poseł August Zaleski. Podkomisja polityczna, w której roku spoczywać będzie właściwe kierownictwo prac konferencji składać się będzie z 10 względnie 11-tu członków, zależnie od tego czy Belgja będzie reprezentowana w charakterze państw zapraszających. Wejść do niej 4 względnie 5 przedstawicieli mocarstw zapraszających po jednym delegacie będą miały Rosja, Niemcy, Mała Ententa (Benesz), porozumienie Bałtyckie (Skirmunt), państwa neutralne (Carnebeck lub Branting), oraz jeden przedstawiciel Bułgarii, Węgier lub Austrii. Oprócz podkomisji politycznej będą utworzone trzy komisje, a to: finansowa, ekonomiczna i transportowo-komunikacyjna. W komisjach tych będą reprezentowani delegaci wszystkich państw. — Natomiast skład odnośnych podkomisji będzie ograniczony. W kołach poinformowanych podają, że Mała Ententa łącznie z Polską postanowiły zażądać dopuszczenia swych przedstawicieli do każdej podkomisji.

Genoa. (PAT.) Wczoraj rano zebrała się komisja polityczna, składająca się z przedstawicieli wszystkich delegacji. Z ramienia Polski w komisji wziął udział Minister Zaleski. — Po załatwieniu spraw formalnych przystąpiono do wyboru podkomisji politycznej, w skład której wchodzi 5 mocarstw zapraszających, tj. Francja, Anglja, Włochy, Belgja i Japonja, dalej Rosja i Niemcy, oraz 4 inne państwa z wyboru. W głosowaniu brały udział wszystkie państwa z wyjątkiem 7 wchodzących do podkomisji de iure. Na 27 głosujących wybrano do podkomisji przedstawiciela Szwajcarii Motte (21 głosów), Polski, Ministra Skirmunta (17 głosów), Szwecji, Brantinga (15 głosów), Rumunji, Bratianu (15 głosów). Za Polską głosowały między innymi państwa małej ententy, państwa bałtyckie, dominia angielskie, oraz niektóre państwa neutralne.

PROTESTY CZICZERINA.

Genoa. (PAT.) Na wczorajszym posied. kom. politycznej Cziczeryn zgłosił dwa protesty przeciwko udziałowi w komisji przedstawicieli Rumunji i Japonji, które to państwa okupują na skutek działań wojennych terytoria rosyjskie. Przedstawiciel Japonji Najashii odpowiedział, iż Japonja zasiada i zasiadać będzie we wszystkich komisjach niezależnie od opinii i poglądów Rosji, delegat zaś rumuński odpowiadając Cziczerynowi podniósł, że Rumunja zajmuje Bessarabję na mocy woli ludności, oraz na zasadzie traktatu zawartego z aliantami. Przewodniczący komisji Facta odrzucił protesty Cziczeryna. Cziczeryn zaproponował następnie dopuszczenie do podkomisji politycznej dwóch delegatów rosyjskich, a to ze względu na olbrzymi zakres spraw dotyczących Rosji. Propozycję tę po przemówieniach Barthou i L. George'a odrzucono.

OBRAZY PODKOMISJI POLITYCZNEJ I KOMISJI FINANSOWEJ.

Genoa. (PAT.) Podkomisja polityczna zebrała się na pierwsze posiedzenie o godz. 1. popołudniu. Przewodniczącym podkomisji wybrano włoskiego ministra spraw zagranicznych Schanzera. Podkomisja zajęła się sposobem przeprowadzenia dyskusji nad 1, 2 i 3 punktem rezolucji powziętej w Cannes.

Lloyd George zaproponował, aby za podstawę do rozpatrywania sprawy rosyjskiej wziąć raport, ułożony w Londynie przez ekspertów tych mocarstw, które konferencję zwołały. Podkomisja zgodziła się na to, z tem zastrzeżeniem, że raport ułożony przez ekspertów nie wiązałby całkowicie rządów zainteresowanych. Raport ekspertów został rozdany między obecnych na zebraniu delegatów. Delegacja rosyjska zażądała, by wobec konieczności dokładnego zbadania raportu, termin następnego posiedzenia podkomisji

został przesunięty na czwartek. Podkomisja zgodziła się na to. Ponieważ jednak punkty od 1—3 rezolucji powziętej w Cannes związane są ściśle ze sobą, przeto na wniosek delegata francuskiego Barthou, a za zgodą Cziczeryna postanowiono odroczyć obrady również nad tymi punktami do czwartku. Chodzi tu o kwestje dotyczące przywrócenia pokoju i wzajemnego zaufania.

Genoa. (PAT.) Wied. B. K. Komisja finansowa zebrała się o godz. 4. popoł. pod przewodnictwem delegata angielskiego, kanclerza skarbu sir Roberta Horne. Głównym punktem obrad była sprawa utworzenia podkomisji. — Anglja zaproponowała, postępowanie podobne jak na poprzednim posiedzeniu, — to jest — aby prócz państw zapraszających Niemcy i Rosja — wyznaczyły po jednym przedstawicielu do podkomisji, pozostałe zaś państwa wszystkie razem 4 delegatów. Francja przedstawiła projekt, aby liczbę delegatów państw pozostałych powiększono do 6. Przedstawiciel Rosji, oraz przedstawiciel Niemiec dr. Rathenau sprzeciwili się projektowi francuskiemu. Przedstawiciel Anglii obstawał przy swojej propozycji i zwrócił się do delegacji francuskiej z prośbą, aby wniosek swój cofnął. Przedstawiciel Włoch oświadczył się za projektem angielskim, który został przez podkomisję przyjęty i zaakceptowany ostatecznie przez zastępcę Francji. Wobec powyższego w skład podkomisji weszli prócz delegatów państw zapraszających i Niemiec oraz Rosji, przedstawiciele Danii, Finlandji, Czechosłowacji i Holandji.

WĘGRZY O MNIEJSZOŚCIACH NARODOWYCH

Budapeszt. (PAT.) Węg. B. K. donosi z Genui: Delegat węgierski oświadczył na posiedzeniu komisji, która zajmuje się ustaleniem pokoju w Europie, że kwestja mniejszości narodowych Węgry specjalnie interesuje i zapytał, czy może na komisji złożyć wnioski w tej sprawie. Przedstawiciel Czechosłowacji odpowiedział, że kwestja ta nie jest objęta kompetencjami komisji i nie może być wniesiona na plenum, ponieważ sprawa została rozstrzygnięta w traktatach pokojowych i w pakcie Ligi Narodów. Kwestje te możnaby poruszyć w specjalnej podkomisji. Przedstawiciel Włoch zaproponował utworzenie specjalnej podkomisji, złożonej z delegatów 4 wielkich mocarstw, z delegatów Rosji i Niemiec i 4 pozostałych państw. Nastąpiła wymiana zdań pomiędzy Barthou, L. Georgem, Cziczerynem i Facta. Cziczeryn zażądał, by Rosji przyznano w podkomisji 2 delegatów. Przedstawiciel Włoch oświadczył, że podkomisja będzie miała tylko charakter doradczy i przedkładać będzie tylko propozycje i wnioski na plenum komisji, a decyzję poweźmie dopiero komisja.

BOLSZEWICY ZMUSZENI DO USTĄPIENIA.

Paryż. (PAT.) W sprawie przygotowań do konferencji w Genui donosi Millet w „Petit Parisien”, iż najważniejszym punktem rozmów było to, czy od wszystkich mocarstw, a więc i od Rosji ma się wymagać uznania uchwał w Cannes powziętych. Rosjanie chcieli początkowo uczynić przyjęcie warunków zależnym od uznania rządu sowieckiego, a Cziczeryn wręczył delegatowi włoskiemu formułę, wedle której uchwały w Cannes miały służyć tylko za podstawę. Włosi skierowali dyskusję na ten projekt rosyjski. Barthou oświadczył się stanowczo przeciwko temu. Lloyd George, który jak się zdaje wiedział o rokowaniach rosyjsko-włoskich, oświadczył się za tem, aby warunki w Cannes zostały zasadniczo uznane. Tego samego wieczora wysłała delegacja włoska Gianniego do Rapallo, aby donieść Cziczerynowi o decyzji i udzielić mu rady, aby się poddał uchwałom. Barthou dał do zrozumienia, że gdyby Rosjanie nie przyjęli tych warunków, on w myśl polecenia otrzymanego od swego rządu, natychmiast przerwie rokowania. Delegacja rosyjska zebrała się natychmiast na naradę, która miała przebieg dość burzliwy. Litwinow zastępował stanowisko skrajne, w końcu jednak dzięki pośrednictwu Cziczeryna, Rosjanie przyjęli uchwały w Cannes i Gianni mógł z tą wiadomością powrócić.

Pamiętajmy o braciach powracających z Rosji!

Pomoc dla zdemobilizowanych oficerów.

W piątek popołudniu w sali sesyjnej Województwa odbyło się pod przewodnictwem prez. Dembowskiego posiedzenie Obywatelskiego Komitetu pomocy dla zdemobilizowanych oficerów W. P. Prócz licznego grona członków Komitetu, uczestniczyli w obradach: prezes Związku nieczynnych oficerów gen. Albinowski, a z ramienia lwowskiego D. O. K. kap. szt. Kawecki. Z wdzięcznością i uznaniem przyjęto fakt, podany do wiadomości przez prezesa Związku banków lwowskich, dyr. Szarskiego i wiceprezesa dyr. Bożewicza, iż banki te postanowiły pośpieszyć Komitetowi z pomocą w wysokości 2 i pół do 3 milionów marek, co wreszcie stwarza realną podstawę do rozwinięcia szerszej działalności Komitetu. Dzięki temu prawdziwie obywatelskiemu czynowi naszych instytucji finansowych, będzie można już w najbliższej przyszłości — zapewne jeszcze w ciągu bieżącego miesiąca — przystąpić do otwarcia Schroniska dla zdemobilizowanych oficerów, czy to na czas urządzonych dla nich kursów specjalnych, czy to na kilkudniowy pobyt we Lwowie dla wyszukania odpowiedniego zajęcia. Lokal na schronisko uzyskano od wojskowości, która przeznaczyła na ten cel odpowiedni barak przy ul. Janowskiej, mogący pomieścić około 100 osób. Urządzeniem baraku na cele mieszkalne przy wydatnej pomocy Intendancji wojskowej zajęli się Sekcja gospodarza Komitetu pod przewodnictwem prof. Halbana. W Schronisku będzie się mieściła także stołownia. Koszt dziennego utrzymania jednej osoby obliczono na 300 mk.

Stworzenie Schroniska umożliwi też i przyspieszyć otwarcie kursów specjalnych, którymi zajmują się znowu sekcja szkolna pod przewodnictwem dyrektora Akademii handlowej, radcy Pawłowski. Bliższe szczegóły tych kursów, które mają być otwarte z początkiem maja, będą osobno ogłoszone.

Omawiano także sprawę ewentualnego zaopatrzenia potrzebujących w bieliznę, odzież i obuwanie, a cennych skazówek w tej mierze udzielił inspektor przem. radca Nawratil.

Wreszcie umówiono przystąpić do udzielania w razie pilnej potrzeby doraźnych zapomóg pieniężnych.

Biuro Komitetu znajduje się w gmachu Województwa (IV p. pokój 248). Kiermie niem przydzielony z Województwa sekretarz dr. Nieć, pozostający w stałym kontakcie z kierownikiem analogicznej akcji z ramienia władz wojskowych kap. Mackiewiczem.

Od byłych więźniów bolszewickich.

Otrzymujemy następujące pismo:

Zbyt żywe są w pamięci ogólnie rozpaczliwe okazy położenia, w jakim znajdują się rodacy nasi w ogłodzonej i oddanej na pastwę barbarzyństwa Rosji: zbyt znane są wszystkim warunki w jakich odbywają oni krzyżową drogę powrotu do kraju, bo do tych pełnych grozy odgłosów potrzeba dorzucić jeszcze nowe.

Z grona ludzi, którzy przeszli przez to pasmo udzieceń i niewoli, powstał w maju 1921 roku Związek byłych zakładników jeńców cywilnych i reemigrantów Polaków z Rosji i Ukrainy.

Celem jego jest niesienie pomocy powracającym do kraju przez wynajdywanie im pracy, udzielanie najbardziej potrzebującym zapomóg, pożyczek, tudzież współdziałanie z organizacjami ratowniczymi na terenach Rosji. Ponadto Związek czyni wszystko, aby ułatwić rodzinom kontakt z pozostałymi w Rosji naszymi towarzyszami niedoli.

Zarząd Związku od szeregu miesięcy pracował, opierając się wyłącznie na własnych siłach i ofiarności bliskich mu osób. Obecnie wszakże działalność ta z każdym dniem rośnie i wymaga coraz to większych sił i zasobów.

Po raz pierwszy przeto zarząd Związku odwołuje się do ofiarności publicznej w przeświad-

czeniu, że praca jego znajdzie należyte poparcie w społeczeństwie.

Apełujemy zwłaszcza gorąco do osób, które w 1919 i 1920 latach korzystały z pomocy organizacji polskiej w Moskwie, aby splecając długi obowiązków i serca, nie odmówiły czynnie i materialnej pomocy w podjętych przez Związek zadaniach.

Ofiary oraz zgłoszenia przyjmowane są w biurze Związku w Warszawie ul. Świętokrzyska 5, I piętro, pokój 9, w godzinach od 10—1 i od 5—7 popołud. Telefon 415—52 i bieżący Techunek Nr. 420 Związku byłych zakładników, Warszawski Bank Stołeczny plac Napoleona nr. 3.

W skład zarządu Związku wchodzi: ks. Arcyb. Edward Ropp, Bronisław Barylski, Stanisław Morzkowski, Stanisław Zieliński, Antoni Pellier, Tadeusz Dobrowski, Władysław de Ponds, Mieczysław Kwaśniewski, Józef Kaczkowski, Józef br. Dągiel, Tadeusz Mierzyński, Edmund Michałowski, pułk. Bronisław Konoszewicz, Artur Szermert, pułk. Leon Luskino, Tadeusz Labanowski, Bolesław Kraczkiewicz, Stefan Ossowiecki, deleg. w Moskwie Adolf Szczygielski, Henryk Bakiewicz i Teodor Lewandowski (przedstawiciel stow. pan. Polaków na Krymie), Raczyński (przedstawiciel grupy Jekaterynosławskiej), Stanisław Rosmański (przedstawiciel grupy Syberyjskiej), Roman Ostrowski del. w Stołpcach.

Komisja rewizyjna: Tadeusz Bełżęcki, Teodor Umński, Józef Szuman i P. Lewandowski. Uroczystości wileńskie.

Głód na Ukrainie.

Jako ilustracje stosunków, panujących na Ukrainie, przytaczamy list konsula generalnego polskiego w Charkowie, drukowany w „Dzienniku Poznańskim”:

„Zwracam się do pana z gorącym apelem, ażeby pan przedstawił, gdzie należy, całą grozę położenia tutejszych Polaków-nędzarzy. Mam w ostatnich dniach wiadomości z Ekaterynosławia, Rostowa, Chersonia, Odessy i Krymu, które przerażają wprost okropnością. Ludożerstwo coraz więcej powtarza się: nie są to tylko wersje, lecz fakta, przytoczone przez naocznych świadków. Wskazują na to, że organizują się wszędzie bandy, które napadają na ludzi, zwłaszcza na dzieci, mordują je i sprzedają następnie na bazarze, lub żywią się nimi. Codziennie narażają się całe szeregi osób, tak, że furmankami zwozi się trupy z ulicy. Na ulicy gryza psy dogorywające głodem ludzkie. Dość, że to, co się tu dzieje, zwłaszcza w niektórych miejscowościach, przechodzi najokropniejszą wyobraźnię. Ludzie niekają przed głodem, jak przed ziarami. Polacy, którzy, niestety, nie mogą się stąd wydostać, ponieważ nie można uzyskać tak łatwo przeprowadzenia opcji, wizy, repatriacji do kraju itp., błagają tu o ratunek. Codzienne sceny, jakie mamy tu w konsulacie, są wprost straszne, my zaś nie możemy pomóc, bo szczerze środki, jakie mamy do dyspozycji, nie wystarczają na pomoc, a tylko na doraźne datki. Wysłany wagon żywności dotychczas do Charkowa nie nadszedł, tak, że mimo najszerzej chęci nie można nic zdziałać, aby przeprowadzić jakąś akcję ratunkową, choćby częściowo. Przyznam się, że tracę zupełnie energię i wiarę w to, że społeczeństwo w Polsce ma właściwe pojęcie o tem, co się tu dzieje i że zdoła się na większy wysiłek dla ratowania tutejszych rodaków nie drogą wieców i rezolucji, lecz przez faktyczną pomoc. To, co panu obecnie zakomunikowałem, jest najszczerzą prawdą bez wszelkiej przesady. Nie wierzyście, to wyslijcie tu delegację, a ta niech się sama przekona, co się tu dzieje. Konsul Generalny w Charkowie”.

Tragiczny bilans.

Według rezeratu dr. S. Mikołajskiego: Śmiertelność w m. Lwowie w okresie 1914—1920.

II. W statystyce ogólnej stale występuje zjawisko większej śmiertelności mężczyzny, niż kobiety — zjawisko zupełnie uzasadnione tem, że mężczyzna w wyższym stopniu, niż kobieta narażony jest na niszczące wpływy życia.

Jakoż we Lwowie w r. 1910, mimo że na

100 osób ludności cywilnej przypadło 5285 kobiet, zmarło 2.255 mężczyzn, a tylko 1.931 (zatem o 324 mniej) kobiet.

W pierwszym roku wojny stosunek ten niezmiernie tylko przechylił się na niekorzyść kobiet. (W r. 1914 zmarło 2.545 mężczyzn, a 2.236 kobiet). Natomiast dalsze lata wojny gruntownie pod tym względem zmieniają obraz śmiertelności. Od r. 1915 umiera we Lwowie stale więcej kobiet (3.252 m. 3582 k., 2106 m. 2300 k., 2150 m. 2496 k., 2502 m. 2703 k.) i dopiero w r. 1919 stosunek płci obu w obliczu śmierci wyrównuje się (2930 m. i 2935 k.), a w rok później powraca nawet ustosunkowanie przedwojenne (2.788 m. 2692 k.). Wynika stąd, że wytrzymałość ustroju kobiecego okazała się wobec zmienionych niekorzystnie przez wojnę warunków życiowych słabsza, niż wytrzymałość mężczyzny.

Naturalne prawo większej śmiertelności ustrojów węższych, mniej odpornych na wzmożone podczas wojny niebezpieczeństwo życia, zaznacza się dobitnie w śmiertelności starców i dzieci, a zwłaszcza tych ostatnich. Zaraz pierwsze dwa lata okazują znacznie zwiększoną śmiertelność wśród niemowląt w 1-szym roku życia (841 w 1913 r., 1052 w 1914 r., 1166 w 1915 r.). W latach następnych stwierdzono wprawdzie pozorny spadek tej cyfry (632, 1916 r. — 468, 1917 r. — 536, 1918 r. 633, 1919 r. — 791, 1920 r.), ale przeciechy stąd mało, w owych bowiem latach obniżyła się znacznie liczba urodzin, spadła aż do połowy poprzedniej wysokości, odsetka więc skomów niemowląt jest w rzeczywistości bardzo wysoka.

Podobnie ma się ze śmiertelnością dzieci w wieku od 1 roku do 5 lat, w wieku zaś od 5 do 10 lat, a więc w warstwie wieku, która nie podlegała już oddziaływaniu liczby porodów, bez względu na śmiertelność dzieci w okresie wojny podnosząc się stalecznie wzrosła dwukrotnie, a nawet trzykrotnie (95 w r. 1911.; 123, 1914 r., 296, 203, 234, 251, 267, 302).

Zastanawiające zjawisko, że w wieku 20—30, 30—40 i 40—50 lat śmiertelność w okresie wojennym tylko w niektórych latach wzrasta, tłumaczy się tem, że owe warstwy ogromnie przerzedziły się skutkiem poboru wojskowego i uchodźstwa.

Natomiast w tej warstwie wieku, która skutkiem powołania pod broń nie uległa, tj. wśród osób w wieku 50—70 lat i wyżej daje się zauważyć ogromny wzrost śmiertelności w ciągu lat wojny.

Nawet r. 1920 mimo, że stosunki życiowe zbliżać się już w nim zaczęły do normalnych warunków, nie przyniosł poprawy pod tym względem. Podkopane przeciwnościami i uciążliwościami wojennymi organizmy zarówno podрастающих dzieci, jak starców, nie odzyskały już poprzedniej sprawności i oporności.

KRONIKA.

Kalendarz: Czwartek, 13 kwietnia Rz. kat.: W. Czwartek. — Gr.-kat.: Czwter wetyki. — Słowiański: Przemysława.

— Mokry śnieg pada dziś od rana pobielł dachy, osadza się cienką galaretką na chodnikach, a topniejąc przy temperaturze +1, tworzy znowu „kalabanie”, których widoku ledwie co pozbyliśmy się. Nędzna ta igraszka natury zasługuje na jak najsurowsze skarcenie.

O kwietniu powiedziano, że przepięta, trochę zimny trochę lato. No, tej zimy, kwietniowej mamy trochę za wiele „trochę”, lecz, na miły Bóg, gdzie owe lato, gdzie owe lato?

— „Stabat Mater” Rossiniego, zapowiedziana na dzisiaj (godz. 8 wieczorem) w sali „Filarmonji” (kino Apollo), przygotował i kierował jego wykonaniem będzie dr. A. Softys. Uczyńono wszystko, by wspaniałe dzieło wywarło wrażenie głębokie, winno też ono zgromadzić jaknajwięcej słuchaczy. Wszak Lwów słynie z muzykalności.

— Komisarzem nadzwyczajnym do zwalczania drożyzny ma zostać dr. Schleicher. Według informacji „Gazety Porannej” dr. Schleicher wiceprezydent miasta Lwowa jest upatrzony przez Ministra Michalskiego na nadzwyczajnego komisarza do zwalczania drożyzny. Urząd ten, którego utworzenie uchwaliła Rada Ministrów na wniosek Ministra ska-

CZAPKI sportowe
męskie i damskie

wojskowe, urzędnicze i studenckie, przybory mundurowe w wielkim wyborze poleca 3700

JAN WITMAN
Lwów, ul. Trybunańska I.II. Zwyczajne Walne Zgromadzenie akcjonariuszów
BANKU DYSKONTOWEGO WE LWOWIE,odbędzie się w piątek, dnia 6. maja 1922. r. o
godz. 5. popołudniu w gmachu Banku przy ul.
Hetmańskiej 1. 10. l. p. z nast. porządkiem dniem:

1. Sprawozdanie Rady Zawiadowczej z czynności i zamknięcia rachunków za pierwszy okres administ.
2. Sprawozdanie rewizorów rachunkowych oraz wniosek na zatwierdzenie rachunków i udzielenie absolutorjum Radzie Zawiadowczej.
3. Wnioski w sprawie rozdziału czystego zysku.
4. Wybór członków Rady Zawiadowczej i zatwierdzenie ich kooptacji oraz oznaczenie marek obecności dla członków Rady Zawiadowczej.
5. Wybór rewizorów rachunkowych i oznaczenie dla nich wynagrodzenia.
6. P. T. Akcjonariusze, chcący wziąć udział w powyższym Walnym Zgromadzeniu, winni złożyć swe akcje względnie kwity tymczasowe na posiadane akcje najpóźniej, do dnia 1-go maja 1922. r. we Lwowie w kasie Banku. (§ 25.). Posiadanie 10 akcji daje prawo do jednego głosu.

We Lwowie, dnia 8. kwietnia 1922.
Rada Zawiadowcza Banku Dyskontowego we Lwowie.

Ogłoszenie. Stosownie do postanowienia art. 76 ust. 4 ustawy o spółdzielniach z dnia 29. X. 1920 Nr. 111 poz. 733 dz. u. R. P. ogłasza się niniejszem, że BANK ZALICZKOWY we Lwowie, stowarzyszenie zarej. z ogr. poręka (Lwów ul. Hetmańska 1. 10) przeszedł z dniem 1. lipca 1920 w stan likwidacji, a to wskutek przejęcia z tymże dniem wszystkich jego aktywów i pasywów przez BANK DYSKONTOWY S. A. we Lwowie, ul. Hetmańska 1. 10. Wzywa się przeto wierzycieli Banku Zaliczkowego we Lwowie, stowarzyszenia zarej. z ogr. poręka w likwidacji, by najpóźniej do roku od dnia trzeciego ogłoszenia tego wezwania w „Gazecie Lwowskiej” zgłosili swe roszczenia do stowarzyszenia, a to pod rygorem art. 80 ust. 4 cyt. ustawy, iż w razie późniejszego zgłoszenia będą mogli dochodzić swoich roszczeń jedynie na tym majątku stowarzyszenia, który wówczas jeszcze będzie nierozdzielony. We Lwowie, BANK ZALICZKOWY we Lwowie, stow. zarej. z ogr. poręka w likwidacji, W. Terenkoczy mp. G. Ruszczyński mp. 3845

NA ŚWIĘTA!

FIRMA

1170

HERBATA

CHIŃSKA I CEYLONSKA

KAWA

PALONA I SUROWA

KAKAO

HOLENDERSKIE i inne

EDMUND RIEDL

Lwów, ul. Rutowskiego 3

poleca:

WSZELKIE TOWARYw zakres handlu
kolonialnego
wchodzące.**WINA**austriackie, węgierskie
francuskie, hiszpańskie,
włoskie i inne.**WÓDKI****I LIKIERY**pierwszorzędnych
fabryk krajowych.**RADA ZAWIADOWCZA****Spółki Akc. Fanto**

zawiadamia W.Panów akcjonariuszów, że zgodnie z uchwałą z 11. czerwca 1921 r. zatwierdzoną przez Ministerstwo Przemysłu i Handlu oraz Skarbu postanowieniem z dnia 15. II. 1922

**podniesiony zostaje kapitał akcyjny do
Mkp. 24.000.000.**

1. przez wpłacenie na dawne akcje, opiewające na Mkp. 140.— po Mkp. 60 każdą akcję,
2. drogą II. emisji 90.000 sztuk nowych na okaziciela opiewających akcji płatnych pełno i w gotówce nominalnej wartości po Mkp. 200.— każda, na następujących warunkach:

- a) właściciele dawnych akcji mają dopłacić do każdej z 30.000 sztuk dotychczasowych akcji po Mkp. 60.— z 5%—wemi odsetkami od dnia 1. maja 1920 do dnia wpłaty.
- b) pierwszeństwo do nabycia akcji nowej emisji służy właścicielom akcji emisji poprzedniej w stosunku do ilości posiadanych przez nich akcji, czyli właścicielom jednej akcji pierwszej emisji przysługuje prawo do nabycia 3 akcji II. emisji po cenie nominalnej z 5% odsetkami od dnia 1. V. 1921.
- c) o ile nie wszyscy właściciele akcji emisji poprzedniej skorzystają z przysługującego im prawa pierwszeństwa, to nierozrebrana ilość akcji będzie sprzedana przez Radę Zawiadowczą, ewentualnie przez zapisy publiczne po cenie nie niższej ceny emisyjnej.
- d) dla wykonania dopłaty i prawa poboru dla dawnych akcjonariuszów określa się termin do dnia 14. V. 1922.
- e) pod względem udziałów w zyskach i praw przysługujących akcjonariuszom, akcje II. emisji będą równane z akcjami emisji poprzedniej z prawem na dywidendę od 1. maja 1920 roku.

Wpłaty dodatkowe na dawne akcje oraz wpłaty na akcje nowej emisji przyjmują kasę Spółki Akcyjnej FANTO, Lwów, Herburtów 1. i Warszawa, Nowy Świat 24.

Pamiętajmy o Święconem dla Sybiraków!

Uzyskawszy reskryptem Ministerstwa Przemysłu i Handlu z dnia 18. marca 1922 r. Nr. 0270/1049 pozwolenie na publiczną subskrypcję akcji założyć się mającej Spółki pod firmą

OKO**CENTRALNA EUROPEJSKA WYTWORNIA****KINEMATOGRAFU AMATORSKIEGO****INŻ. PRÓSZYŃSKIEGO, SKA AKCYJNA**z kapitałem początkowym Mkp. 350.000.000— podzielonym na akcje
po Mkp. 1.000— imiennej wartości, rozpisujemy**Subskrypcje**na sprzedaż tych akcji po Mkp. 1.000— za sztukę, z doliczeniem 100 Mkp. na
koszta konfekcji akcji oraz opłaty stempłowej.Subskrypcje przyjmują w terminie nieodwołalnym do dnia 1. maja 1922 r.: „Polski Bank Przemysłowy we Lwowie”
i wszystkie jego Oddziały — „Bank Handlowy w Warszawie” (Centrala w Warszawie ul. Traugutta).

Przy wykonaniu subskrypcji należy złożyć całą cenę kupną w gotówce.

Przytem podajemy, że Spółka ma na celu eksploatację ostatnich wynalazków Inż. Prószyńskiego z dziedziny kinematografii,
jako to: aparatów „OKO” i „OKO-GRAMOFON”, patentowanych na ważniejsze kraje całego świata itp., rozwijając w następstwie działalność swą na wszelkie artykuły z dziedziny fotografii i fonografii.

Produkcja Spółki obliczona jest głównie na eksport.

Kinematograf amatorski, łatwy w użyciu i niekosztowny, a pozwalający na wykonywanie poważniejszych, dłuższych zdjęć, dotąd
nie istniał. — Aparat „OKO” jest pierwszym i jedynym rozwiązaniem tego zadania. Według opinii najpoważniejszych rzeczoznawców świata
wynalazek ten rewolucjonizuje dotychczasowe sposoby żywej fotografii, otwierając dla ogółu całe pole kinematografii amatorskiej.Aparat „OKO” daje możliwość wykonywania zdjęć kinematograficznych z równą łatwością jak zwykle amatorskie aparaty fotogra-
ficzne, pod pewnymi względami nawet łatwiej. Wszelkie manipulacje z filmą „OKO” są niemal stokrotnie uproszczone w stosunku do filmu
kinematografu zwykłego. Każdy metr filmu „OKO” zastępuje 100 m. filmu zwykłego. Jeden i ten sam nie wielki i prosty aparat służy do
zdjęć i pokazów. Zastępuje on zatem dwa oddzielne kosztowne i skomplikowane aparaty zwykle kinematograficzne. System „OKO” czyni
również zbytecznym cały szereg maszyn pomocniczych niezbędnych przy operowaniu filmami zwykłymi. Aparat ten znajdzie niewątpliwie
bardzo szerokie zastosowanie także i w szkołach publicznych.Spółka ma zapewnioną współpracę wynalazcy Inż. Prószyńskiego, bardzo cenna dzięki jego wszechstronnej znajomości tego prze-
mysłu, oraz długoletniej praktyce mechanicznej w kraju i za granicą. Przebywał on przez lat 10 w Anglii i w Ameryce i tam też powstał
i był udoskonalony wynalazek „OKO”.Towarzystwo nabywa cenne prawa do wynalazku za 50 proc. akcji, przy czem z sumy tej będą pokryte koszty organizacji przed-
wstępnej.KOMITET ZAŁOŻYCIELI: Polski Bank Przemysłowy, Centrala we Lwowie — Józef Beck — Inż. Henryk Hozer,
Antoni Ciszewski — Dr. Jerzy Lotli — Inż. Kazimierz Prószyński.